

GUIA DOCENT

ENSENYAMENT DE LA CORRECCIÓ FONÈTICA I DEL LÈXIC EN ESPANYOL

Coordinació: CALERO FERNANDEZ, MA.ANGELES

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	ENSENYAMENT DE LA CORRECCIÓ FONÈTICA I DEL LÈXIC EN ESPANYOL			
Codi	14120			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Màster Universitari en Ensenyament d'Espanyol/Català per a Immigrants	1	OPTATIVA	Semipresencial / Virtual
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Típus d'activitat, crèdits i grups	Típus d'activitat	PRAULA	TEORIA	
	Nombre de crèdits	3	3	
	Nombre de grups	1	1	
Coordinació	CALERO FERNANDEZ, MA.ANGELES			
Departament/s	FILOLOGIA CLÀSSICA, FRANCESA I HISPÀNICA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	6 crèdits equivalen a 150 hores d'estudi de l'alumna o alumne.			
	Alumnat semipresencial: 16 hores (sessions presencials) i 134 hores (treball autònom guiat). Alumnat virtual: 4 hores (sessions de seguiment) i 146 hores (treball autònom guiat).			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Espanyol			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CALERO FERNANDEZ, MA.ANGELES	mariaangeles.calero@udl.cat	3	
NJIKE YOBA, STELLA ISABELLE	yoba_stella@yahoo.fr	3	

Informació complementària de l'assignatura

Aquesta assignatura forma part del *Mòdul 3. Especialitat en espanyol*, juntament amb la matèria *Ensenyament de la competència gramatical i pragmàtica en espanyol*, per tant, té la responsabilitat d'introduir reflexions teòriques, metodològiques i didàctiques al voltant de l'ensenyament dels components de la llengua espanyola.

En aquesta assignatura s'estudiaran diferents estratègies didàctiques per facilitar l'aprenentatge del cabal lèxic i fraseològic i de l'ortologia (pronunciació i prosòdia) de la llengua espanyola en els diferents nivells del Marc comú de referència, basant-se en les actuals teories d'ensenyament / aprenentatge de segones llengües i lligat a el desenvolupament de les destreses lingüístiques i la interacció verbal. Es tindran en compte les diferències dialectals entre l'espanyol d'Espanya i l'espanyol d'Amèrica.

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Presentar les eines i tècniques pedagògiques per al desenvolupament docent de l'activitat a la classe d'ELE en el nivell fonètic i lèxic-semàntic.
- Iniciar en l'ensenyament de la pronunciació, de la correcció fonètica i del lèxic d'una segona llengua com a camp d'estudi i com a espai de pràctica docent.
- Donar a conèixer la utilització més adequada dels diferents recursos didàctics existents dedicats a l'ensenyament de la pronunciació, de la correcció fonètica i del lèxic de l'espanyol com a segona llengua o llengua estrangera.
- Desenvolupar tècniques per elaborar material didàctic propi.
- Facilitar, a les persones assistents, elements de reflexió que els permeti orientar la seva formació cap a l'ensenyament de l'espanyol com a llengua estrangera (ELE), especialment a immigrants.

Competències

Competències bàsiques

CB2. Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'ensenyament de l'espanyol i el català com a llengües estrangeres.

CB4. Saber comunicar les conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten- a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Competències generals

CG1. Assolir la correcció en l'expressió oral i escrita.

CG2. Dominar les TIC.

CG4. Adquirir les eines i tècniques pedagògiques per a la planificació i el desenvolupament de l'activitat docent a la classe d'ELE / CLE en tots els nivells de la llengua (fonètica, gramàtica, lèxic i fraseologia) i en les diferents situacions comunicatives.

CG5. Aprendre a dissenyar, elaborar, editar i implementar material didàctic d'ELE / CLE.

Competències Específiques

CE1. Identificar els aspectes de major dificultat de la fonètica, la gramàtica i el lèxic de la llengua espanyola i desenvolupar mecanismes per a la seva adquisició per part d'alumnat que posseeix una altra llengua materna.

Continguts fonamentals de l'assignatura

1. La competència lèxic-semàntica dins de la competència comunicativa.

1.1 Què significa conèixer una paraula?

1.2. Breu història de l'ensenyament del lèxic.

1.3. Tipus d'unitats lèxiques

2. Didàctica del lèxic en ELE.

2.1. Activitats per a l'ensenyament del lèxic.

2.2. Recursos digitals.

2.3. Lèxic i adquisició de segones llengües.

3. Bases teòriques sobre la correcció fonètica en espanyol.

3.1. Trets definitoris del nivell fonètic-fonològic de l'espanyol.

Paper de la fonètica en l'ensenyament d'ELE. Conceptes bàsics referents a la fonologia i la fonètica. El sistema fonològic de l'espanyol. L'accent i l'entonació. Creences sobre la fonètica de l'espanyol com a llengua estrangera.

3.2. Ortologia i variació fonètica de l'espanyol.

Concepte d'ortologia. Norma i ús: diferències dialectals en la pronunciació de la llengua espanyola i patrons d'aprenentatge de la correcció fonètica en espanyol.

3.3. Fonètica contrastiva i anàlisi d'errors.

Interllengua i error. Anàlisi contrastiva i anàlisi d'errors. Identificació de les dificultats en l'adquisició d'una pronunciació i una prosòdia correctes. Aspectes afectius i subjectivitat.

4. Didàctica de la pronunciació i de la correcció fonètica en ELE.

4.1. Programació de l'ensenyament de la pronunciació i la prosòdia.

Pautes del MCER i del *Plan curricular del Instituto Cervantes* per a la correcció fonètica.

4.2. Mètodes d'ensenyament i correcció fonètica.

Models i mètodes usuals en l'ensenyament de la pronunciació. Anàlisi crítica dels recursos. Estratègies per a la seva adaptació i per a la creació de nous materials.

Eixos metodològics de l'assignatura

Sessions presencials (alumnat semipresencial)

Aquesta assignatura té assignades 16 hores lectives en què es distribueixen les diferents sessions presencials. Aquestes sessions serviran per explicar qüestions teòriques i metodològiques així com per resoldre les dificultats que s'hagin identificat en el desenvolupament de les activitats establertes per les professores. Seran de naturalesa teoricopràctica i utilitzaran diferents dinàmiques de treball a l'aula.

El calendari de les sessions presencials es pot consultar al **Pla de desenvolupament**.

En el cas que no sigui possible la docència presencial per situació de confinament o similar, les sessions seran emeses per videoconferència respectant el mateix horari establert. S'utilitzaran les diferents opcions de l'eina de videoconferència perquè les sessions puguin seguir sent participatives i puguin realitzar les mateixes tasques previstes per a l'aula. Les sessions podran ser grabades.

Sessions de seguiment (alumnat virtual)

L'alumnat virtual tindrà una sessió de seguiment mensual. Es realitzarà a través de l'eina de videoconferència. Aquesta sessió seguirà la metodologia de classe invertida. Per tant, l'alumnat haurà d'assistir havent realitzat les tasques preparatòries prèvies (lectura de la bibliografia indicada, visionat de vídeos, consulta de certes webs, guia d'elaboració de l'activitat que correspongui, etc.).

El calendari de les sessions de seguiment pot consultar-se en el **Pla de desenvolupament**. Les professores indicaran l'hora amb suficient antelació.

Activitats avaluables (tot l'alumnat)

Sobre la base dels documents i materials penjats a la plataforma virtual, complementats en les sessions presencials o les sessions de seguiment (depenent de la modalitat d'ensenyament-aprenentatge que es segueixi), s'estableix un conjunt de tasques que quedaran associades a cada un dels temes que es desenvolupen en aquesta assignatura. Per tant, es realitzaran 4 activitats avaluables. L'alumnat virtual haurà de realitzar tasques addicionals per a les classes invertides, amb una dedicació de treball autònom equivalent a 12 hores.

Els documents de suport seran penjats a la web per a la consulta, així com les tasques, que inclouran les instruccions exactes del que s'ha de fer en cada cas. L'alumnat haurà de llegir amb atenció la guia d'elaboració de cada tasca per poder realitzar-la de manera adequada. En cas de dubte, ha de plantejar-la en el fòrum de dubtes que estarà disponible al campus virtual de l'assignatura.

Les tasques s'hauran de lliurar com a màxim en la data establerta en el **Pla de desenvolupament**. En el cas que no es realitzin adequadament, el professorat d'aquesta assignatura podrà demanar la seva repetició o la realització d'una activitat o activitats compensatòries per assegurar l'assumpció de les competències que s'han de desenvolupar en aquesta assignatura.

Tutories

Les professores d'aquesta assignatura tindran unes hores de tutoria presencial en les què estaran a disposició de l'alumnat i que s'establiran a principi de curs.

L'alumnat virtual i l'alumnat semipresencial que no viu a Lleida podrà tenir les tutories per via telefònica en l'horari de les tutories presencials o per via telemàtica (preferiblement per l'eina de videoconferència del campus virtual d'aquesta assignatura).

Informació sobre protecció de dades en cas d'enregistrament audiovisual (de les sessions presencials i de les exposicions orals i simulacions docents enregistrades per l'eina de videoconferència del campus virtual)

De conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).
- Les teves imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.
- Les teves imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).
- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.
- Els enregistraments i la resta de continguts del CV estan protegits pels drets de propietat intel·lectual i industrial de la Universitat de Lleida, d'acord amb la clàusula inclosa en l'"Avís legal", visible en tots els llocs web propietat de la UdL.
- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.
- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Pla de desenvolupament de l'assignatura

ALUMNAT SEMIPRESENCIAL

Calendari de sessions presencials		
mes	dia	hora
octubre	dissabte, 23	09.00 - 11.00 11.30 - 13.30
novembre	dissabte, 20	09.00 - 11.00 11.30 - 13.30
desembre	dissabte, 18	09.00 - 11.00 11.30 - 13.30
gener	dissabte, 22	09.00 - 11.00 11.30 - 13.30

En el cas que no sigui possible la docència presencial per situació de confinament o similar, les sessions seran emeses per videoconferència respectant el mateix horari establert. S'utilitzaran les diferents opcions de l'eina de videoconferència perquè les sessions puguin seguir sent participatives i puguin realitzar les mateixes tasques previstes per a l'aula.

Calendari de lliurament d'activitats avaluables			
tema	activitat	descripció	data de lliurament
1	1	Lectures tema 1. Estudi de cas: Recursos electrònics per a l'ensenyament del lèxic.	14 novembre
2	2	Lectures tema 2. Treball escrit: Disseny de materials docents a partir d'una pel·lícula. Exposició oral.	12 desembre
3	3	Lectures tema 3. Estudi de cas: Anàlisi contrastiva i anàlisi d'errades d'una mostra oral	9 gener
4	4	Lectures tema 4. Projecte: Disseny d'una seqüència d'activitats per a l'adquisició de la pronunciació i prosòdia destinada a estudiants amb una mateixa llengua materna. Esposició oral o simulació docent.	31 gener

ALUMNAT VIRTUAL

Calendari de sessions de seguiment		
mes	dia	hora
octubre	dimarts, 26	per determinar
novembre	dimarts, 23	per determinar
desembre	dimecres, 22	per determinar
gener	dimecres, 26	per determinar

Es determinarà l'hora concreta de la sessió de seguiment cada mes. Dependrà dels fusos horaris en què es trobin les i els alumnes virtuals.

Calendari de lliurament d'activitats avaluables			
tema	activitat	descripció	data de lliurament
1	A	Classe invertida: Preparació sessió de seguiment.	26 octubre
	1	Lectures tema 1. Estudi de cas: Recursos electrònics per a l'ensenyament del lèxic.	14 novembre
2	B	Classe invertida: Preparació sessió de seguiment.	23 novembre
	2	Lectures tema 2. Treball escrit: Disseny de materials docents a partir d'una pel·lícula. Exposició oral.	12 desembre
3	C	Classe invertida: Preparació sessió de seguiment.	22 desembre
	3	Lectures tema 3. Estudi de cas: Anàlisi contrastiva i anàlisi d'errades d'una mostra oral	9 gener
4	D	Classe invertida: Preparació sessió de seguiment.	26 gener
	4	Lectures tema 4. Projecte: Disseny d'una seqüència d'activitats per a l'adquisició de la pronunciació i prosòdia destinada a estudiants amb una mateixa llengua materna. Exposició oral o simulació docent.	31 gener

Sistema d'avaluació

Críters comuns d'avaluació

- Perquè l'assignatura s'avalui **s'ha d'haver lliurat el 100% de les tasques.**
- No pot lliurar-se la Activitat 4 sense haver-se lliurat l'Activitat 3 i sense haver-la rebut corregida.
- Les assignatures (o matèries) dels màsters oficials s'avaluen en **una única convocatòria**. Si aquesta no es supera, l'alumna o alumne ha de matricular-se de nou el curs següent.
- Es recorda que, segons l'article 1.2, punt 2d de la *Normativa d'Avaluació i Qualificació de la Docència en Graus i Màsters* de la Universitat de Lleida (aprovada pel Consell de Govern de 26 de febrer de 2014 i encara vigent), l'alumnat té dret a recuperar qualsevol activitat avaluable que tingui un pes igual o superior al 30% de la nota final de l'assignatura o matèria. Per tant, **cap de les activitats d'aquesta assignatura és recuperable**. La qualificació final serà la mitjana de totes les qualificacions obtingudes. Tampoc està previst que es realitzin activitats addicionals per pujar nota.
- Així mateix, es recorda el punt 10 de l'article 3.1 de l'esmentada normativa acadèmica, que assenyalava el següent:

ENSENYAMENT DE LA CORRECCIÓ FONÈTICA I D... 2021-22

"El professor o professora responsable d'una assignatura que detecti un plagi en el moment d'avaluar una prova (examen, treball, pràctica ...), **podrà donar com suspesa la prova** per a l'estudiant. Aquest fet significarà una nota de zero en la prova en qüestió."

Per tant, **l'activitat no podrà contenir fragments copiats literalment d'obres publicades o divulgades** tant en paper com en format electrònic, tret que adoptin la forma de cita i es doni la referència exacta de la font de la qual han estat presos. Si no es respecta aquesta restricció, es considerarà plagi i s'aplicarà automàticament l'esmentat article 3.1.

Aquesta normativa es pot consultar a: http://www.udl.cat/export/sites/universitat-lleida/ca/udl/norma/galleries/docs/Ordenacio_academica/Normativa-davaluacio-i-qualif.-graus-i-masters-UdL-CG-25-10-2016.pdf

Avaluació específica

Alumnat semipresencial

L'avaluació de l'assignatura es distribueix de la següent manera:

Activitat	Pes sobre la qualificació final	Hores de treball autònom de l'alumnat
Sessions presencials	obligatòries	16 h
Actividad 1	25%	65 h
Actividad 2	25%	
Actividad 3	25%	
Actividad 4	25%	69 h
TOTAL	100%	

Alumnat virtual

L'avaluació de l'assignatura es distribueix de la següent manera:

Activitat	Pes sobre la qualificació final	Hores de treball autònom de l'alumnat
Sessions de seguiment	obligatòries	4 h
Activitat A	requisit: APTE	3 h
Activitat B	requisit: APTE	3 h
Activitat C	requisit: APTE	3 h
Activitat D	requisit: APTE	3 h
Actividad 1	25%	65 h
Actividad 2	25%	
Actividad 3	25%	69 h
Actividad 4	25%	
TOTAL	100%	150 h

Bibliografia i recursos d'informació

Temes 1 i 2

- Gómez Molina, J. R. (2004), "La subcompetencia léxico-semántica", en Sánchez Lobato, J. y I. Santos Gargallo (2004), *Vademécum para la formación de profesores. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE)*, Madrid, SGEL, 491-508.
- Gómez Molina, J. R. (2004), "Los contenidos léxico-semánticos", en Sánchez Lobato, J. y I. Santos Gargallo (2004), *Vademécum para la formación de profesores. Enseñar español como segunda lengua (L2)/lengua extranjera (LE)*, Madrid, SGEL, 789-808.
- Santamaría Pérez, M. I. (2006): *La enseñanza del léxico en español como lengua extranjera*, Alicante, Publicaciones de la Universidad de Alicante.

Temes 3 i 4

Guitart, Jorge M. (2004). *Sonido y sentido: Teoría y práctica de la pronunciación del español con audio CD*, Georgetown University Press. Consultable parcialmente en línea: <http://books.google.es/books?>

[id=1KTbEeL65lIC&pg=PA145&pg=PA145&dq=%C3%B3tico&source=bl&ots=0mzyU4sYCA&sig=eV3pQkWHW9GZJEERk0o5DcRmz5k&hl=es&sa=X&ei=p11DUYWIH8KQhQfXyYDIDQ&v](http://books.google.es/books?id=1KTbEeL65lIC&pg=PA145&pg=PA145&dq=%C3%B3tico&source=bl&ots=0mzyU4sYCA&sig=eV3pQkWHW9GZJEERk0o5DcRmz5k&hl=es&sa=X&ei=p11DUYWIH8KQhQfXyYDIDQ&v)

Sobre fonètica general (per als que tinguin deficiències de formació en fonètica)

- Fernández Planas, Ana M. (2005). *Así se habla. Nociones fundamentales de fonética general y española*. Barcelona: Horsori.
- Gil, Juana. (2007). *Fonética para profesores de español: de la teoría a la práctica*. Madrid: Arco/Libros

Sobre desenvolupament de la comprensió auditiva

- Gil-Torresano Berges, Manuela (2004). "La comprensión auditiva", en J. Sánchez Lobato e I. Santos Gargallo, *Vademécum para la formación de profesores. Enseñar español como segunda lengua (L2) / lengua extranjera (LE)*, Madrid: SGEL, pp. 899-915.
- Martín Leralta, Susana (2009). *Competencia estratégica para la comprensión auditiva en español como lengua extranjera*, Colección de Monografías ASELE, 12; Madrid: Ministerio de Educación, en línea: <http://www.mecd.gob.es/dctm/ministerio/educacion/fiie/lineas-investigacion-innovacion/educacion-intercultural/publicaciones-informes/publicaciones/competencia-estrategica-comprension-auditiva?documentId=0901e72b807f6c6f>
- Martín Leralta, Susana (2011). *Todo oídos*, Barcelona: Difusión.
- Martín Leralta, Susana (2012). "¿Qué y cómo escuchan tus alumnos? El diseño de actividades para enseñar a entender", *DidactiRed*, Centro Virtual Cervantes, en línea: http://cvc.cervantes.es/aula/didactired/antiores/octubre_12/08102012.htm
- Valiente Jiménez, Mª José (2004). "La conciencia del uso de estrategias de comprensión oral en L2", en M. Díez, R. Fernández y A. Halbach (eds.), *Debate en torno a las estrategias de aprendizaje*, Frankfurt am Main, Peter Lang. Págs. 111-124.

Sobre ensenyament de la pronunciació en ELE

- Ahumada, Pilar Gladys (2010). *La enseñanza de la pronunciación. Un asignatura pendiente*, [en línea] Univ Montréal, tesis de maestría. Dirección URL: https://papyrus.bib.umontreal.ca/jspui/bitstream/1866/4508/2/Ahumada_Gladys_P_2010_these.pdf

<http://www.elpais.com/audios/> (Para escuchar noticias en español y practicar la comprensión auditiva y la percepción fonética. Diario El País)

<http://www.esaudio.net/vocabulary/> (Pronunciación de palabras por campos léxicos. Para practicar la percepción auditiva y el vocabulario. Learn Spanish Live Online Inc. 2010)